

SAMMANSTÄLLNING AV UTSKOTTENS OCH ALLMÄNNA FÖRVALTNINGENS UTREDNINGAR OCH ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV OBSERVATIONERNA OCH REKOMMENDATIONERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN

Social- och hälsovårdsutskottets bemötande

1. *Social- och hälsovårdssektorn har fem resultatområden: socialtjänster, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, specialiserad sjukvård samt mun- och tandvård. Social- och hälsovårdssektorns vision är att göra saker på ett nytt sätt för klientens och kommuninvånarens bästa och att vara en smidig och effektiv aktör som förnyar sig inom social- och hälsovård. Vilka konkreta åtgärder har vidtagits och vilka mätare har använts samt hurdan genomslag har de vidtagna åtgärderna haft?*

I social- och hälsovårdssektorns verksamhet 2021 betonades de förberedelser och projekt som ansluter sig till social- och hälsovårdsreformen inom Västra Nylands välfärdsområde. Införandet av Apotti och utvecklingsarbetet relaterade till systemet var den andra centrala projekthelheten. Framtidens social- och hälsocentral och utvecklingsarbetet kring äldreomsorgen var nyckelåtgärder som stödde genomförandet av strategin. Till konceptet en smidig och lärande organisation ansluter systematisk användning av Lean-metoder på hälsocentralens mottagning och en experimentkultur bredare inom hela sektorn.

Målet med digitalisering främjades genom att utarbeta ett digitaliseringsprogram relaterat till det äldrepolitiska programmet för både kommuninvånarna och personalen.

Genomslaget kan följas upp med hälsoenkät. Social- och hälsovården deltog 2021 i huvudstadsregionens hälsoenkät som kommunerna i huvudstadsregionen genomförde tillsammans.

Uppföljning och mätare

Inom social- och hälsovården följs upp tillgång och tillgänglighet på service, klientupplevelse, personalupplevelse, produktivitet, dvs. verksamhetsförmåga samt genomslag.

Klientupplevelsen mäts (Happy or not) och de behov som kommer fram i mätningen lyfts fram för teamets gemensamma utveckling.

I enlighet med *den smidiga experimentkulturen* och LEAN-principerna utvecklas verksamhetssätt genom gemensamt överenskomna experiment. Experiment schemaläggs, ansvariga personer utses och bedömningarna startar en ny utvecklingscykel vid behov. På mottagningen stöds utvecklingsarbetet av ledningens Gemba och helheten visualiseras på en Kanban-tavla. Experiment som utförs av olika enheter inom sektorn antecknas och behandlas i social- och hälsovårdens ledningsgrupp.

Personalupplevelsen mäts med Pulssi-enkäter och chefernas framgång i sina uppgifter med NPS-rekommendationsindex. Dessutom använder team lokalt bl.a. FORMS-enkäter som mäter arbetets meningsfullhet, arbetsbelastning och trivsel på veckobasis.

Användningen av *e-tjänster* i klientarbetet har blivit en etablerad del av hälsofrämjande arbete och hälsovård (digitala hälsokontroller, nätterapi, stödmaterial för egenvård, Maisa). Detta har också förbättrat tillgängligheten av tjänster.

Arbetsgruppen för informationsbaserad ledning med Apotti har kommit med idéer och gruppen utvecklar en del i appen Healthy Planet, som ska i framtiden möjliggöra utvärdering av smidigheten (effektivitet) och slutresultatet (åtgärdernas genomslag) i vårdprocessen hos olika klientgrupper (t.ex. klienter vars hälsorisker kan minskas med en livsstilsförändring) både på individ- och klientgruppsnivå. Grankulla är fortfarande *en attraktiv tjänsteleverantör ur klienternas synvinkel*, vilket syns i att antalet personer från andra kommuner som registrerat sig som klienter på Grankulla hälsocentral fortsätter att växa.

	Mätare
Klienter och kommuninvånare: Klientupplevelse	Hälsovårdstjänster, mun- och tandvård: Happy or Not Äldreomsorg: Klientenkäter
Tillgång på tjänster	Hälsovårdstjänster: T3=0 Behandling startar inom en timme från kontakt under tjänstetid Vårdgarantin, icke-brådslande vård 3 mån. Mun- och tandvård: icke-brådslande vård 85 dgr, akutvård 1–3 dgr, kontroll för barn genomförs enligt plan, vårdgarantin uppfylls Äldreomsorg och socialtjänster: genomförs inom lagstadgade tidsfrister. Bedömning av servicebehov 7 dygn
Produktivitet	euro/betjänad klient Mål som ska uppföljas, alternativa mål: x % behandlas på distans 50 % tar kontakt via Maisa Varje klient har en ansvarig vårdare, % Andelen oanvända tider som inte har avbokats minskar inom mun- och tandvården Användning av e-tjänster Andelen personer över 75 som bor hemma, målet 94 % uppnås Socialtjänster: sektorsövergripande och mångprofessionellt samarbete, verkställandet av mål för tväradministrativa program *
Personalupplevelse	Pulssi 4,2 (Feelback) Henty
Genomslag	Mätare, hälsovårdstjänster Indikatorer om hälso nytta förbättrar: övervikt, rökning, alkohol, depression, hypertoni, LDL-kolesterol, HBA1c-värde Episodklienternas ärende lösas Kroniskt sjuka patienter får en hälso- och vårdplan, patienter som omfattas av modellen för hälso nytta får coaching Resultatet av huvudstadsregionens hälsoenkät 2021 Enligt åldersgrupp: alla över 20-åringar Skolhälsoenkäten 2021 Effekter av coronapandemin (bildningens enkäter 2021 och 2022)

*Smidighet, till exempel för bedömning av klientens servicebehov ber anställda att arbeta i par med en sakkunnig som har ett annat yrke än det egna. Klientens ärende kan effektivt och mångprofessionellt främjas i realtid och de anställdas förståelse för och kunskap om varandras arbete ökar. Verksamheten är smidig, förnyad och effektiv ur klientens synvinkel då klientens ärende inte förs över till ett annat resultat område.

2. Grankulla har sedan 2015 deltagit i Kommunförbundets jämförelse av kostnaderna för social- och hälsovård i medelstora kommuner. I jämförelsen 2020 deltog Kajanaland, Grankulla, Kervo, Kyrkslätt, Lojo, Lovisa, Borgå, Salo och Sibbo. Grankulla tillhandahöll de förmånligaste hälsovårdstjänsterna bland medelstora kommuner (2 371 euro/invånare). Trots att kostnader ökade med 2,4 procent och med beaktande av de åldersstandardiserade kostnaderna hade Grankulla de näst förmånligaste kostnaderna i jämförelsen som gjordes år 2021. Vilka är orsakerna till lägre kostnader?

I Grankulla bor den friskaste befolkningen i Finland, och kommuninvånarna använder utöver offentliga tjänster också privata tjänster, särskilt invånare i arbetsför ålder använder företagshälsovården.

När exempelvis i kostnaderna för öppna vården tas hänsyn till behovskoefficienten är Grankulla stads kostnader de högsta av medelstora kommuner. Då ålderskoefficienten beaktas beskrivs

situationen ur ett annat perspektiv eftersom det tar hänsyn till åldersstrukturen i kommunen. I Grankulla är 20 procent av kommuninvånarna över 65 år och andelen 85-åringar har ökat. I denna grupp betonas särskilt andelen personer som är över 85 år, vilket är högre i Grankulla än i flera andra medelstora kommuner.

Grankullas befolkning har ökat med cirka 2,1 procent 2020–2021, vilket delvis minskar kostnaden per invånare. Arbetet i teammodellen, digitala tjänster och andra genomförda utvecklingsåtgärder har också bidragit till de minskade kostnaderna. Staten har ersatt staden för kostnader som orsakades av coronapandemin till nästan fullt belopp, vilket medför att deras kostnadsbörda för hälsovårdens ekonomi har varit rätt liten.

3. Äldreomsorgen För andra året i rad hade coronapandemin en betydande påverkan på äldreomsorgens verksamhet. Villa Breda var stängd för utomstående kunder nästan hela året och anhöriga hade inte tillgång till de boendes rum för flera månader.

Konceptet Världighet i livets slutskede skapades som ett gemensamt utvecklingsprojekt för Västra Nylands kommuner och utbildningen i konceptet startade i december 2021 och fortsätter under våren 2022. Revisionsutskottet ber om en utvärdering av projektet och dess inverkan.

Västra Nylands gemensamma projekt startade våren 2021 och personalutbildningen genomfördes före utgången av juni 2022. Konceptet *Världighet i livets slutskede* som utvecklades i projektet innehåller anvisningar om vård i livets slutskede. Anvisningarna stöder beaktande av varje klientens önskemål. Handboken bygger kompetens inom palliativ vård och vård i livets slutskede.

Inspelningar av fem utbildningsmoduler (smärtbehandling, symtombehandling, behandlingsriktlinjer och vård i livets slutskede, klientorientering, känslor och interaktion) var tillgängliga i fyra veckor efter händelsens direktsändning. Därtill ingår i utbildningshelheten nätutbildningen THL:s kompetenspass för vård i livets slutskede, som fortfarande kan avläggas på nätet. Dessutom ingår i projektet *Världighet i livets slutskede* handboken för vård i livets slutskede och blanketten för avlastningssamtal om vård i livets slutskede.

Blanketten för avlastningssamtal om vård i livets slutskede började användas på Villa Breda våren 2022. Blanketten används för att utvärdera hur vård i livets slutskede genomförs. Genomförandet av avlastningssamtal följdes upp inom Västra Nylands välfärdsområde med Webropol-enkäter under våren 2022.

Projektens verkställande och genomslag: Utbildningen är en tydlig helhet. Utbildningen förenhetligar vård i livets slutskede inom Västra Nylands välfärdsområde. Handboken för personalen finns både på finska och svenska. Utbildningarna har varit bra. Nätverksbildning under projektet har varit givande. Lärplattformen drömmarnas social- och hälsovård är lätt att använda för att delta i utbildningarna. Utvecklingen av vård i livets slutskede fortsätter. Utbildningar om ämnet fortsätter också för både nuvarande och nya anställda.

Genomslag kan redan observeras och till exempel som resultat av avlastningssamtal har man kunnat identifiera framgångar och utvecklingsområden inom vården i livets slutskede. Framgångar har uppnåtts bl.a. vid genomförande av vårdförhandlingar, behandling av smärta, verkställande av läkemedelsfria behandlingsmetoder och i stöd till anhöriga/närstående. Som utvecklingsmål på Villa Breda har identifierats utarbetande av en proaktiv vårdplan för livets slutskede i samarbete med den boende och anhöriga samt smärtbehandling (både med och utan läkemedel).

Utvecklingsarbetet fortsätter genom att handleda anställda att arbeta enligt handboken, nya utbildningar och kontinuerlig utveckling av enhetens verksamhet.

4. *Klient- och patientdatasystemet Apotti togs i bruk inom äldreomsorgen i april 2021. Införandet föregicks av en omfattande personalutbildning som fortfarande pågår. Hur har tiden som läggs på utbildningen påverkat tillgänglig tid inom vårdarbetet / vårdens kvalitet?*

Äldreomsorgen

I THL:s definition av direkt klientarbete ingår även registrering av klientuppgifter. Enligt 3 § 1 mom. 4 punkten i äldreomsorgslagen: Med direkt klientarbete avses vård och omsorg samt uppgifter som främjar och upprätthåller klienters funktionsförmåga och rehabilitering, registrering av klientuppgifter, bedömning av servicebehovet samt utarbetande och uppdatering av vård- och serviceplaner.

På Villa Breda har mycket tid lagts på utbildningar i Apotti, systemets införande samt på att lära sig nytt. Förberedelser gjordes för införandet genom att anställa vikarier både under och efter införandet. Apotti har många funktioner och arbetsprocesser, som tar tid att lära sig. Den tid som användes på utbildningarna i Apotti förbättrar vårdens kvalitet på längre sikt då anställda kan använda systemet smidigt. Apotti är också ett system under utveckling och särskild uppmärksamhet ägnas åt att förbättra användbarheten.

Inom hemvården har inläringen av hur man använder Apotti fortsatt hela tiden vid sidan av arbetet. Mobilapplikationen Rover som används inom hemvården är enkel och snabb att lära sig. All daglig registrering av uppgifter hos klienten sker via applikationen. Användningen av Apotti på datorn har krävt individuell undervisning. Vårdaren som fungerar som arbetsplanerare för hemvården schemalagde undervisningstiderna så att alla hemvårdens klientbesök kunde göras. Det finns skillnader i vårdarnas kunskaper i Apotti. De flesta vårdarna har goda eller berömvärda kunskaper. Registrering har också utvecklats genom bl.a. att fokusera på att vårdplaner är av högre kvalitet och genom att göra utvecklingsförslag relaterade till registrering till Apotti Oy. Några av förslagen är redan under arbete.

På servicecentret Villa Breda krävde utbildningarna och inläringen av Apotti ibland särskilda arrangemang då till exempel de obligatoriska utbildningarna hamnade på samma tid som den egentliga dagverksamheten. Onlinekurser avlades vid sidan av annan dagverksamhet då dagverksamheten var på en paus på grund av coronarestriktionerna.

5. *Rekryteringsutmaningar har fortsatt att öka. Till exempel har sektorn inte lyckats rekrytera en chef för institutionsvårdare under det senaste halvåret. Andelen främmandespråkiga närvårdare har ökat. Revisionsutskottet hoppas på en analys av orsakerna till det ökade antalet uppsägningar bland vårdpersonalen under 2021.*

Villa Breda

Den kontinuerliga negativa diskussionen i samhället om äldrevård och allmänt missnöje med lön och arbete har ökat. Även det ständiga förändringstrycket i exceptionella situationer, såsom coronapandemin och dessförinnan problemen relaterade till verksamhetsstarten på Villa Breda, har utmanat vårdpersonalen, vilket återspeglas i personalomsättningen.

Nio personer har sagt upp sig under 2021–2022 från den första våningen på Villa Breda medan två personer sagde upp sig 2021 från den andra våningen. Inom hemvården sagde sex personer upp sig

2021. Det finns flera orsaker till uppsägningarna. En del av uppsägningarna är normal omsättning, och inget större missnöje ansluter sig till dem. Orsakerna är till exempel pensionering, flytt till annan ort eller byte av arbetsplats inom branschen. Vissa anställda kan uppleva att en liten arbetsgemenskap inte är den lämpligaste för dem. Det finns studiesugna vårdare i personalen och därför är orsaken till uppsägningen ofta studier, till exempel närvårdare studerar till sjukskötare eller sjukskötare har fortsatta studier. Med arbetstidsarrangemang har det varit möjligt att studera till sjukskötare vid sidan av arbetet till exempel inom hemvården.

Alla enheter har dock rekryteringsutmaningar. En kommunarbetsgivare kan inte konkurrera med den privata sektorn lönemässigt. Det är svårt att hitta arbetstagare för långtidsvikariat och till exempel inom hemvården används förkortad arbetstid på grund av flera orsaker. Fast anställd personal har mycket ansvar (administrativt arbete, egna klienter). Förutom bättre lön och frihet ökar möjligheten att inte behöva göra skiftarbete intresset för att söka till den privata sektorn.

Befattningen som ansvarig lokalvårdare i servicecentret Villa Breda har inte kunnat fyllas för över ett år. Det finns en relativt hög omsättning bland lokalvårdare. Det finns flera orsaker, bl.a. studier, flytt till annan ort och andra personliga skäl. Orsaker till uppsägning har också varit avsaknad av närmaste chef, låg lön och valet att jobba som frilansare.

Hälsostationen

Ökningen av personalomsättningen inom vården och byte av bransch är nationella fenomen som ansluter sig till löneutvecklingen och uppskattningen av branschen. Det har skett förändringar i arbetsuppgifter och verksamhetsmiljön, som bidragit till situationen. De senaste åren har det blivit avsevärt svårare att sköta grundläggande uppgifter på grund av coronapandemin och till pandemin relaterade åtgärder såsom infektionsmottagning, smittspårning, telefonrådgivning, handledning och kommunikation med andra aktörer och sektorer i området, beredskap och omfattande myndighetsskyldigheter, inklusive intyg, anvisningar och provtagning. Övertid har ökat och symptom på utmattning hos anställda har ökat.

Bland hälsovårdare har skälen till uppsägning varit låga löner med tanke på arbetets krav och byte till andra områden (apotek, skolor och övergång till privata sektorn som sjukskötare). Arbetets ansvar har varit belastande. Coronapandemin krävde stor flexibilitet från alla hälsovårdare även om smittspårning och vaccineringar till stor del har anskaffats som köpt tjänst.

Inom mun- och tandvården har det varit svårt att rekrytera tandskötare. Befattningen som tandskötare har varit obesatt i över ett år. Bristen på tandskötare är påtaglig i hela huvudstadsregionen. På grund av utmaningar med att rekrytera personal har det inte heller varit möjligt att tillsätta de nya befattningarna som tandläkare och tandskötare.

Hur säkerställs att vårdpersonalen (äldreomsorgen) har tillräckliga språkkunskaper för att betjäna klienter på deras modersmål?

Inom hemvården är språkkunskaper av stor betydelse eftersom arbetet utförs ensamt hos klienten. Registrering av uppgifter i klient- och patientdatasystemet innebär ytterligare utmaningar. Personalen måste veta hur de läser, söker, producerar och registrerar uppgifter på rätt plats. Hemvården utför rehabiliterande vårdarbete som stöder klienter att bo hemma så länge som möjligt. Muntlig handledning måste således vara framgångsrik.

Språkkunskaper kommer fram i intervjun och om det finns brister i dem kommer den intervjuade vårdaren inte att anställas. Inom hemvården är läget bra då flera vårdare talar också svenska. Inom

boendeenheten måste i enskilda fall lättas på språkravet vid valet av personal eftersom det inte finns några sökande med relevanta språkkunskaper. De som har avlagt närvårdarutbildningen har kompetens inom vårdarbete och staden ordnar som arbetsgivare språkutbildning.

6. Hur tar Grankulla stads social- och hälsovårdssektor i hänsyn att möjligheter för de boende på Villa Breda att röra på sig och till stimulerande verksamhet upphörde under pandemin?

Inom äldreomsorgen har följts anvisningar från olika myndigheter och sakkunniga under hela pandemin. I början var besök på enheterna helt förbjudna för utomstående men efter sommaren 2020 hävdes eller lättades restriktionerna. Målet var hela tiden att minska sociala kontakter genom vilka coronaviruset spred sig.

Motion och stimulerande verksamhet upphörde inte helt vid någon tidpunkt under pandemin. Det är klart att i det skede då besök av utomstående förbjöds minskade deras antal då kontakter med bl.a. anhöriga och frivilliga uteblev. Kontakt med närstående skedde så långt det var möjligt genom telefonsamtal och videosamtal. Då kunde endast vårdpersonalen ordna utevistelser och fritidssysselsättningar. Att ordna utevistelser och fritidssysselsättningar är dock en del av vårdpersonalens uppgifter även under normala tider. Under pandemin har vikten av att ordna dessa aktiviteter betonats för de anställda.

Då restriktionerna hävdes anordnades flera separata mötesrum för de boende och deras närstående. De boende och deras närstående uppmuntrades till utomhusvistelser. Då anvisningar från myndigheter och sakkunniga gjorde det möjligt påbörjades stimulerande verksamhet som individuell verksamhet eller smågruppsverksamhet, t.ex. som socialhandledarens smågruppsverksamhet i boendeenheten, som tillägg till vårdpersonalens verksamhet.

De boende på serviceboendeenheterna som är avsedda för äldre klienter anses tillhöra den mest betydande riskgruppen för coronaviruset. Därför är rekommendationer som syftar till att skydda dem fortfarande i kraft. Sociala kontakter rekommenderas att undvikas eller begränsas till små grupper. Vi följer de rekommendationer som ges av HUS infektionsenhet och som fastställer att det primära sättet att besöka fortfarande är gemensamma utomhusvistelser. Det rekommenderas fortfarande att endast anordna verksamhet i små grupper eller i ett grupphem. Därför anordnas ännu inte gemensamma evenemang för de boende på boendeenheten och andra klienter på Villa Breda. Ingen är dock förbjuden att delta i evenemangen.

Från och med början av september fick boendeenheten en andra befattning som socialhandledare och den nya anställda påbörjade 9.9.2022. Därefter har båda våningarna på boendeenheten sin egen socialhandledare. I början av september fick boendeenheten även två befattningar som fysioterapeut, så båda våningarna har nu en fysioterapeut. Dessa åtgärder syftar till att öka aktiviteter i de boendes vardag.

7. I bokslutet beskrivs handboken för elevvården som har blivit färdig inom skolhälsovården men som inte finns på Grankulla stads webbplats. Vad orsakar ökningen av ångest hos unga flickor? Det är känt att sunda levnadsvanor, tillräcklig sömn, en regelbunden matrytm och meningsfulla fritidsintressen samt positiva människorelationer ökar välbefinnande och har även positiva effekter på hälsan.

Hur hanteras utmaningarna med ungas ångest i handboken för elevvården och är åtgärderna tillräckliga?

Handboken för elevvården handleder de sakkunnigas arbete inom skolhälsovården och fastställer verksamhetssätt.

Det finns ingen direkt analys av t.ex. flickornas illamående i handboken. Skolhälsoenkät lyfter fram dessa problem och skolorna tar itu med de problem som har kommit fram. Flickornas illamående har varit en stigande trend i hela landet. Elevvårdsgruppen gör viktigt förebyggande arbete.

I kommunerna i Västra Nyland utvecklas mentalvårdsstigen för barn och unga kontinuerligt. Vi använder till exempel en systemisk modell och metoderna voimaperheet (kraftfamiljer), Cool Kids, IPT-A, IPC och Föra barnen på tal. Skolhälsoenkät är också en viktig mätare. Inom skolhälsovården är tröskeln låg för att utföra både missbruksenkäten Adsume och en depressionsscreening om oro uppstår. Den specialiserade sjukvården är hårt belastad och utvecklingsområdet har varit kompetensutveckling inom primärvården, bl.a. screeningar och miniinterventioner har använts som stöd för arbetet.

8. Tyngdpunkten för socialarbetet med både familjer och vuxna har legat på invandrarklienter, de som har flyttat till staden från andra delar av Finland och vars integrationstid har gått ut och som behöver hjälp för att klara vardagen. Hur har Grankulla stad förberett sig för att kartlägga behoven hos invandrarinvånare som har flyttat till staden från andra delar av Finland och vars integrationstid har gått samt för det stöd invandrarinvånare behöver för att klara vardagen?

Flera invandrarklienter från andra kommuner har flyttat till Grankulla 2020–2021. Migrationen har främst varit intern migration i huvudstadsregionen. Social- och hälsovårdssektorn fick en ny befattning som socialhandledare inom invandringsarbete och från och med 1.9.2022 en boenderådgivare som till en början arbetar inom social- och hälsovårdssektorn. Beslutet om var boenderådgivaren placeras inom stadens organisation i fortsättningen fattas under hösten.

Inom socialtjänsten ingår i teamet för invandrarklienter en socialarbetare vars andra ansvarsområde utöver invandringsarbetet är barnskyddsarbete och en socialhandledare vars expertis är inom unga invandrare. Dessutom ingår i teamet en socialhandledare inom familjearbetet. När det gäller kompletterande utkomststöd kan teamet dra nytta av en socialhandledare inom vuxensocialarbetet och hens expertis.

Integrationsfrämjande är mångprofessionellt samarbete. I det egentliga invandrarteamet ingår också en hälsovårdare och en handledare inom hemtjänsten för barnfamiljer. Därutöver deltar andra kommunala aktörer i den omfattande rehabiliteringen av familjer, såsom en sjukskötare inom mental- och missbrukarvården och serviceproducenter, bl.a. Grani Närhjälp. Dessutom gör invandrarteamet samarbete med bildningen och särskilt med undervisningstjänsterna.

För att underlätta bedömningen av servicebehovet för de klienter som flyttat till Grankulla från en annan kommun begär socialtjänsten uppgifter om klienterna från den tidigare bostadskommunen. Efter integrationstiden (3–4 år) hänvisas klienterna till vuxensocialarbetet, där även andra invandrare än de som får internationellt skydd sköter sina ärenden vid behov. Det finns betydande skillnader i individuella och familjespecifika servicebehov som kan variera från rådgivning och handledning till kompletterande utkomststöd och tjänster för personer med funktionsnedsättning.

Integrationsarbetet för alla invandrare styrs av Grankulla stads program för integrationsfrämjande 2018–2022 under vars beredning projektet Vår gemensamma kommun genomfördes med Kyrkslätt. Vi har aktivt utvecklat integrationsfrämjande arbete samt effektiviserat handledning och rådgivning för flyktingar i och med projektet som startade 2017.

Enligt lagen om främjande av integration ska varje kommun anordna tjänster under integrationstiden åt personer som flyttat till kommunen och som får internationellt skydd.

Tjänsterna ska ges i 3–4 års tid beroende på personens status i fråga om uppehållstillstånd. I lagen fastställs också ersättningarna till kommunerna för mottagandet av flyktingar. Grankulla har sista gången tagit emot kvotflyktingar 2014. Staden tar emot kvotflyktingar 2022. Staden har ett avtal med Närings-, trafik- och miljöcentralen om att årligen ta emot 10 kvotflyktingar.

Klientens helhetsmässiga integration förutsätter samarbete mellan stadens olika sektorer, arbets- och näringsbyrån, läroinrättningar samt aktörer inom tredje sektorn. För barnfamiljernas del är det viktigt att stödja hela familjen och idka samarbete över sektorsgränserna.

9. Familjerådgivningens arbete inriktade sig på att stödja barn och unga i 7–15 års ålder och deras familjer. Det finns ingen väsentligt förändring (+3) i antalet kunder jämfört med föregående år men det fanns 217 fler besök. Fokus för socialarbetet med barnfamiljer (BU 2021) ligger på förebyggande barnskydd och helhetsmässig rehabilitering av familjerna. Vilka konkreta åtgärder har gjorts inom mentalvårdstjänsterna för barn och ungdomar och den helhetsmässiga rehabiliteringen av familjerna? Vika resultat har uppnåtts med dessa?

Familjerådgivningen ger mångprofessionellt stöd till familjer, barn och unga. I teamet ingår psykologer, en familjerådgivare (socialarbetare, par- och familjepsykoterapeut) och en konsulterande barnpsykiater. Både barnet och vårdnadshavarna kallas till det första mötet och de anställda som deltar i mötet är en psykolog och en familjerådgivare. I mötet kartläggs preliminärt problemet samt görs upp en plan för bedömningsperioden. Under bedömningsperioden träffas barnet och vårdnadshavarna var för sig och en vårdplan görs upp i ett gemensamt möte i vilket barnpsykiatriern ofta också deltar.

Utmaningar för 7–12-åringar har anslutit sig till särskilt beteende eller neuropsykiatriska symtom medan utmaningar för 13–15-åringar ofta är relaterade till mental hälsa.

Stöd till barn och unga består av regelbundna, ofta veckovisa, terapeutiska samtal och vid behov läkemedelsbehandling. Olika frågeformulär används för barnets egen bedömning av sitt välbefinnande, t.ex. RBDI, RGAD, RCAD och Audit. I möten kan användas bl.a. korten över sinnesstämningar och styrkokorten för att hjälpa barn och unga att uttrycka sina tankar och känslor. Psykologer gör vid behov en bedömning med hjälp av psykologiska tester.

Arbetet omfattar både individuella möten med barnet och möten med vårdnadshavarna var för sig samt regelbundna gemensamma möten. Samarbete mellan aktörer som stöder barn, unga och familjer, såsom elevvården, lärarna, ungdomsarbetet och barnskyddet, är en viktig del av familjerådgivningens arbetssätt.

Familjerådgivningen anser att vårdnadshavarnas deltagande och delaktighet är centrala i arbetet med minderåriga barn. Vårdnadshavarna ansvarar för att uppfostra och ta hand om sina barn och har värdefull bakgrundsinformation. Barnens problem kan orsakas av psykets struktur, ansluta sig till omgivningen eller vara en kombination av båda. Arbetet med vårdnadshavare syftar till att förstå vad problemet handlar om samt att ge psykoedukation, att främja förståelse mellan vårdnadshavarna och barnet samt att stödja vårdnadshavarna i att stödja barnet eller den unga.

Arbetet med barnet eller den unga pågår från några möten till långa vård- och stödrelationer beroende på välbefinnande, motivation och förmåga hos barnet eller den unga att arbeta med frågor. Vissa barn och unga har långvariga symtom eller problem som inte faller inom den specialiserade sjukvården. Familjerådgivningens anställda är skickliga på att bedöma när barnets eller den ungas situation kräver expertis från den specialiserade sjukvården och en remiss från den konsulterande barnpsykiatriern har aldrig skickats tillbaka som onödig.

Familjerådgivningen hänvisar familjer till rehabilitering som finansieras av FPA (t.ex. familjerehabilitering (LAKU) och psykoterapi) och till grupper som erbjuds av organisationer.

Det stöd som familjerådgivningen ger är förebyggande och kortvarigt till sin karaktär men det finns också situationer då barnets, den ungas eller familjens problem kräver långvarigare stöd och intervention. De barn och unga som behöver stöd efter en undersökning eller upphört stödbehov inom den specialiserade sjukvården hänvisas från den specialiserade sjukvården till familjerådgivningen.

Samhällstekniska utskottets bemötande

Utfallet av åtgärderna för att uppfylla de strategiska målen 2021

Det strategiska målet 2.5 Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden

Revisionsutskottets utvärdering:

Beslutsfattandet om planändringen har ännu inte slutförts. Lokalprogrammet har gjorts upp.

Kommentar: Förslaget till detaljplaneändring har gjorts upp och förts till beslutsfattande, men det remitterades för vidare beredning. Det har inte gått att finna förutsättningar för ett enhälligt beslut och projektet har överförs till det nya fullmäktiges mandatperiod och införts i stadens strategi som ett spetsprojekt i stadsplaneringen. Innan man fortsätter med den egentliga planlägningsprocessen är det nödvändigt att ta reda på vilka principer som ligger till grund för fortsatta planeringen.

Det strategiska målet 3.1 Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet.

Revisionsutskottets utvärdering:

Verkställandet av åtgärderna är svårt att utvärdera utan tydliga målbildindikatorer. Tre skyddsdetaljplaner var under beredning och fyra planlägningsprojekt för flervåningshus inom gångavstånd från stationsområdet hade inletts.

I anslutning till bygglovet vid nybyggen har det säkerställts att den del av tomten som får plantering bevarar grönskan i gatubilden.

Kommentar: Det är inte i sig ändamålsenligt att sätta upp målbildindikatorer för stadsplaneringen och inledningen av detaljplaneändringar. Istället mäts resultaten av planläggning till exempel med mängden bostadsproduktion eller med utvecklingen av invånarantalet. Detaljplaneändringar inleds utifrån behov, i enlighet med principerna för stadsstrukturen i strategin och i utvecklingsbilden för markanvändning och boende. Enligt utvecklingsbilden bör den största tillbyggnadsvolymen koncentreras främst i området kring Grankulla station (< 600 meter) samt i Björkgårds stations närmaste omgivning. Utöver detta bör man i områden längs med huvud- och matarleder öppna möjligheter för nybyggen som passar in i området i stort. Kraven på innehållet i detaljplaner fastställs under planlägningsprocessen. Kraven på innehållet styrs av lagstiftningen och myndighetssamarbete, såsom utlåtanden om detaljplanen och myndighetssamråd under planlägningsprocessen samt övrig respons.

Det strategiska målet 3.2 Grankulla främjar hållbar utveckling.

Revisionsutskottets utvärdering:

Webbplatsen hiilineutraaligrani.fi har öppnats och ett uppföljningsverktyg förbereds.

Andelen hållbara färdsätt har inte ökat, till en del på grund av distansarbete som coronapandemin medförde.

Cykling har främjats genom att förbättra förhållandena (cykelplatser har lagts till, planeringen av banan har påbörjats).

Kommentar: Det bör noteras att i stadens strategi har uppnåendet av klimatneutralitet skärpts på så sätt att det nya målet är år 2030. Sektorerna sammanställer årligen

utsläppsminskande program, som förs till stadsstyrelsen för kännedom och där målen i färdplanen omvandlas till konkreta uppgifter och åtgärder. I framtiden bör mer uppmärksamhet ägnas åt minskningar av utsläppen från trafiken som helhet, t.ex. genom att öka cykelförhållandenas konkurrenskraft jämfört med personbilstrafiken och genom att öka användningen av parkeringsplatser och kollektivtrafiken. Färdplanen under den nya fullmäktigeperioden innehåller flera åtgärder i anslutning till detta. Rapporteringen om åtgärderna för att minska utsläppen ingår i stadens budgetuppföljning i anslutning till delårsrapporterna och bokslutet. Vi utarbetar ett uppföljningsverktyg som kan användas för att definiera åtgärdernas effekter och samtidigt rikta in åtgärderna enligt största genomslag.

Det strategiska målet 3.3 De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs

Revisionsutskottets utvärdering:

Målet (ca 80 bostäder per år) överträffades, under 2021 färdigställdes sammanlagt 121 bostäder.

Kommentar: Man borde inte granska uppfyllelsen av MBT-målen för enskilda år, eftersom antalet färdiga bostäder särskilt i Grankulla varierar avsevärt från ett år till nästa. Av den här anledningen har också målet formulerats som "antal bostäder i genomsnitt per år". Bland mätarna finns också befolkningsantalets utveckling på årsnivå enligt ett medeltal för fem år. Räknat enligt det blir det årliga medeltalet för bostadsproduktionen i Grankulla under de senaste 5 åren (2017–2021) 137 st. per år. Enligt prognosen om bostadsproduktion kommer genomsnittet att sjunka under de kommande femårsperioderna eftersom det för åren 2022–2024 inte förväntas någon produktion av flervåningshus, endast småhusbostäder som uppgår eventuellt till ca 10–15 per år.

Det strategiska målet 5.4 Fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk

Revisionsutskottets utvärdering:

Mål uppnåddes till största delen förutom mätaren lokaler används mer eftersom lokalerna var i begränsat bruk.

Kommentar: Målet att öka användningen av stadens lokaler och uppföljningen av fastigheternas användningsgrad ingår också i den nya strategin.

Övrig utvärdering som gäller samhällstekniken

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Samhällstekniska utskottet behandlade 8.3.2022 interna kontrollen för år 2021.

Revisionsutskottet påminner att enligt förvaltningsstadgan ansvarar alla sektorernas utskott för organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen, övervakar verkställigheten och ser till att den är resultatbringande samt rapporterar till styrelsen om organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen samt de centrala slutsatserna.

Kommentar: Rapporteringen av den interna kontrollen inom samhällstekniken och av att sektorns verksamhet går rätt till har sammanställts i ett dokument som har förts till samhällstekniska utskottet för behandling. Förvaltningen inom samhällstekniken, som är underställd samhällstekniska utskottet, ansvarar fullt ut för uppföljningen av att sektorns verksamhet går rätt till och att anvisningarna följs. Om

revisionsutskottets påminnelse tyder på att en motsvarande rapport även bör lämnas in till byggnadsutskottet kan detta göras i fortsättningen. Byggnadsutskottet har naturligtvis behandlat ekonomi- och verksamhetsplanerna för sitt ansvarsområde och uppföljningen av dem varje år.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

I MBT-avtalet om markanvändning, boende och trafik 2020–2031 som staten ingått med Helsingforsregionens kommuner ingår avtalet om byggande av Esbo stadsbana. Avtalet om Esbo stadsbana undertecknades 24.1.2021 och planeringen av projektet startade. Fullmäktige godkände vid sitt sammanträde 23.11.2020 att Grankulla deltar i projektet under förutsättning att Grankulla inte behöver delta i den del av kostnaderna som överskrider takpriset på 27,5 miljoner euro om kostnaderna överstiger kalkylen.

Revisionsutskottet föreslår noggrann uppföljning av kostnaderna.

Kommentar: Kostnadsuppföljning är en väsentlig del av Trafikledsverkets rapportering till projektets styrgrupp i vilken representanter för städerna Grankulla och Esbo ingår. Inom uppföljningen betraktas inte bara de kostnader som redan har realiserats utan förutspås också kostnadsåtagandet och upprätthålls kostnadsprognosen för det färdiga projektet i och med planerna framskrider. Projektet består dock av flera delar som kommer att konkurrensutsättas separat under flera år, vilket utgör en stor utmaning för att förutse kostnaderna. Samtidigt måste förberedas för risken att kostnadskalkylen överskrids, vilket skulle medföra att innehållet i projektet skäras ner för att inte överskrida anslaget i budgeten. Det primära målet med projektet är att säkerställa tågtrafiken på stadsbanan.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Detaljplaneändringen för stadshuskvarteret har inte gått framåt under 2021.

Revisionsutskottet hoppas att alla parter för en konstruktiv diskussion som driver processen framåt. Förvaltningen och politiska beslutsfattarna bör utvärdera varför projektet inte gick framåt.

Kommentar: Planändringar utgör alltid resultat av politiskt beslutsfattande och i många fall kompromisser. Förutsättningar för att fortsätta projektet utreds.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Miljöenheten samordnar verkställandet av strategiska mål: En minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett klimatneutralt Grankulla år 2035. Samhällstekniken presenterade vid samhällstekniska utskottets möte 19.1.2021 ett preliminärt utsläppsminskande program för år 2021. Bland annat följande har verkställts: webbplatsen www.hiilineutraaligrani.fi; har öppnats, trafikbarometern för Grankulla har gjorts, andelen av hållbara färdssätten har inte ökat. Energiförbrukningen har inte minskat 2021, den totala energiförbrukningen för fastigheterna steg med 6,1 procent i jämförelse med januari–augusti 2020. Förbrukningen ökade på grund av den kalla förvintern och därmed större uppvärmningsbehovet samt på grund av den effektiviserade ventilationen i offentliga lokaler i enlighet med rekommendationerna under coronapandemin.

Revisionsutskottet hoppas att genomförandet av mål och åtgärder för klimatneutralitet följs upp och rapporteras tydligt samt att helhetsansvaret för rapporteringen skulle definieras tydligt.

Revisionsutskottet föreslår att miljöenheten utreder möjligheten att ge energirådgivning till kommuninvånare särskilt vid övergång till ett miljövänligt värmesystem.

Kommentar: Miljöenheten har helhetsansvaret för att följa upp framsteg med att uppnå klimatneutralitet och för att samordna målet. Alla sektorer sammanställer årligen för sin del utsläppsminskande program, som förs till stadsstyrelsen för kännedom och där målen i färdplanen omvandlas till konkreta uppgifter och åtgärder. Det bör noteras att i stadens strategi har uppnåendet av klimatneutralitet skärpts på så sätt att det nya målet är år 2030. Rapporteringen om åtgärderna för att minska utsläppen ingår i stadens budgetuppföljning i anslutning till delårsrapporterna och bokslutet. I miljöenheten utarbetas ett uppföljningsverktyg som kan användas för att definiera effekterna av åtgärderna och samtidigt rikta in åtgärderna enligt största genomslag. Rapporteringen blir också tydligare än i nuläget.

Grankullabornas konsumtionsvanor och i synnerhet energiförbrukning har en mer betydande effekt på bredare utsläppsminskningar än vad begreppet stadens klimatneutralitet omfattar. Av stadens officiella klimatneutralitetsmål ansluter cirka 10 procent sig direkt till stadens verksamhet och resten indirekt till invånarnas verksamhet, i praktiken boende och rörelse. Utöver regional klimatneutralitet påverkar Grankullaborna genom sin konsumtion och levnadssätt de utsläpp som sker utanför stadsgränserna.

Energirådgivning kan fås från flera olika håll men även miljöenheten vägleder kommuninvånarna till ett hållbart konsumtionsbeteende liksom byggnadstillsynen vägleder kommuninvånarna i samband med byggprojekt. Miljöenheten överväger också i fortsättningen bostadsbolagsklubben som riktas till stadens bostadsbolag och som skulle vara ett kostnadseffektivt sätt att ge energirådgivning.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Lokalcentralens verksamhet har varit resultatrik trots det tunga investeringsprogrammet. Lokalcentralens verksamhetssätt har utvecklats och allt fler uppgifter sköts kostnadseffektivt och resultatrikt i egen regi, t.ex. reparationer, underhålls- och elarbeten vid fastighetsunderhåll. Fastigheternas energimätningssystem i realtid betalade sig själv redan under det första bruksåret. Ett årligt anslag har anvisats för sådana åtgärder som ett totalekonomiskt och långsiktigt underhåll av byggnaderna förutsätter. Åtgärderna har varit bl.a. främjande av energieffektivitetsprogrammet, reparationer för att förbättra inomhusluften, oförutsedda reparationer (t.ex. vattenskador), reparationer av utomhusbelysning och gårdsområden. Övervakandet av byggnader underlättas av den elektroniska kontrollrumsverksamheten som införts. Led-belysningsprojektet fortsatte med gatubelysning. De åtgärder som verkstälts har haft en positiv effekt. Resurserna räckte inte till för att åtgärda alla de brister och oförutsedda arbeten som identifierats i hustekniska bedömningarna. Det blev nödvändigt att sätta arbetena i prioritetsordning och en del har skjutits upp till senare.

Revisionsutskottet hoppas att ett konkret åtgärdsprogram skapas för stadens fastigheter.

Kommentar: Stadens fastigheter underhålls på basis av regelbundna hustekniska bedömningar och förslag från fastighetsanvändare. För varje fastighet har upprättats ett åtgärdsprogram som årligen finansieras antingen genom driftsekonomi eller investeringsprogrammet beroende på storleken på anslaget som behövs. Mindre underhållsåtgärder ingår i årsreparationerna av fastigheter och större underhållsåtgärder i investeringsanslaget för åtgärder som förlänger byggnaders livscykel. Dessutom har ett 10-årigt åtgärdsprogram skapats för att förbättra fastigheternas energieffektivitet. En del av dessa åtgärder kommer att ingå i eventuella större investeringsprojekt för fastigheter. Genomförande av alla åtgärder följs upp med hjälp av uppföljningstabeller och en digital servicebok. Rengöringen av fastigheternas ventilationskanaler planläggas och följs upp med hjälp av en egen tabell.

Det bör också noteras att resultatområdet för kommunteknik ansvarade för att verkställa projektet för förnyandet av led-gatubelysning.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Taxan för byggtillsynens tjänster har varit oförändrad i fyra år utan närmare motivering. Stadens taxor ska bedömas regelbundet. Byggtillsynens verksamhetsbidrag har försvagats de senaste åren, vilket framgår av tabellen ovan.

Enligt Kommunförbundets rekommendation ska verksamhetsinkomster täcka verksamhetsutgifter. Med vilka åtgärder kommer Grankulla stads byggnadstillsyn att uppnå detta mål?

Kommentar: Byggnadsutskottet har vid sitt möte 22.2.2022 behandlat taxan för byggnadstillsynens inspektions- och tillsynsuppgifter och andra till byggarbete hörande myndighetsuppgifter. Stadsfullmäktige har godkänt förslaget vid sitt möte 21.3.2022 och den nya taxan trädde i kraft 1.7.2022. Syftet med höjningen av avgifterna i byggnadstillsynstaxan är att trygga byggnadstillsynens ekonomiska verksamhetsförutsättningar. Merparten av inkomsterna flyter in i form av avgifter enligt taxan för byggnadstillsynens inspektions- och tillsynsuppgifter och andra myndighetsavgifter. Byggnadstillsynstaxan har i mån av möjlighet justerats att motsvara andra byggnadstillsynstaxor i huvudstadsregionen.

Bemötande av finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik bemötande

Nedan behandlar vi de observationer i utvärderingsberättelsen för år 2021 som gäller småbarnspedagogiken och undervisningstjänsterna och svarar på de frågor som revisionsutskottet har ställt. Utlåtandet gäller både den finskspråkiga och svenskspråkiga småbarnspedagogiken och bildningen.

Planeringen av det nya daghemmet (före detta Villa Anemone) fortsatte under året och förbättrar över tid tillgången på daghemsplatser. Daghemsklustret på Kasabergsvägen kompletterades i augusti med privata engelska daghemmet Pilke.

Revisionsutskottet anser att daghemmen bör finnas i olika delar av Grankulla. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Den nya enheten inom småbarnspedagogiken, daghemmet Tammikumpu (före detta Villa Anemone), inleder sin verksamhet år 2023. Daghemmet kommer inte bara att förbättra tillgången på platser inom småbarnspedagogiken utan också betjäna den norra delen av Grankulla bättre än tidigare. I och med goda trafikförbindelser betjänar daghemmet bäst de familjer som använder Gamla Åbovägen.

Efter att daghemmet Tammikumpu inleder sin verksamhet är platser inom småbarnspedagogiken mer geografiskt tillgängliga än tidigare. Familjer som bor i den östra delen av Grankulla, till exempel på Juusvägen, har en särskilt lång resa till småbarnspedagogiken.

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen flyttas till Granhultsskolan och ett tvåårigt förskoleförsök påbörjas på Sansinpellon päiväkoti.

Revisionsutskottet hoppas att resultaten dokumenteras och presenteras för beslutsfattare. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Då bedömningarna är klara kommer de också att presenteras för beslutsfattarna.

Revisionsutskottet konstaterar att antalet och kriterierna för urval av elever bosatta i andra kommuner bör ses över. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Revisionsutskottet konstaterar i utvärderingsberättelsen att cirka 20–30 procent av eleverna i grundskolorna i Grankulla kommer från andra kommuner. I Mäntymäen koulu kommer cirka 6 procent av eleverna från andra kommuner och i Kasavuoren koulu cirka 37 procent. I Granhultsskolan kommer cirka 7 procent av eleverna från andra kommuner och i Hagelstamska skolan cirka 39 procent (situationen 22.8.2022). Över en tredjedel (36 procent) av utsocknes elever i högstadiet kommer från Esbo.

I enlighet med lagen om grundläggande utbildning (28 §) kan en läropliktig elev också ansöka om inträde till en skola i någon annan kommun än hemkommunen. Utbildningsanordnaren har rätt att få hemkommunsersättning när en elev fullgör sin läroplikt inom förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen i en annan kommun än hemkommunen. Vid sådan sekundär elevantagning bestämmer utbildningsanordnaren grunderna för elevantagningen. Enligt lagen ska alla sökandena behandlas jämställt.

Utskotten för utbildning och småbarnspedagogik i Grankulla fastslår läsårsvi det maximala antalet för elevantagningen. Utsocknes elever som har fått en elevplats i Grankulla enligt ett separat beslut om sekundär elevantagning kan gå i skola i Grankulla. Nya elever kan antas till den grundläggande utbildningen genom den sekundära elevantagningen endast om det fastställda maximala antalet inte överskrids. Läropliktiga elever

bosatta i Grankulla garanteras alltid en plats inom den grundläggande utbildningen i Grankulla, även då maximiantalet elever har överskridits.

Kriterierna för elevantagningen från andra kommuner granskades senast på hösten 2021 när det gjordes uppdateringar i elevantagningen till den grundläggande utbildningen. Finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik (SOVV) godkände uppdateringarna på sitt sammanträde 28.10.2021 (§ 77) och svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik (SUUS) på sitt sammanträde 4.11.2021 (§ 69). Behandlingen av ärendet i finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik kan läsas på: <https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021156-8> och i svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik på: <https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021157-7>

När en elev har fått en plats via den sekundära elevantagningen är rätten till elevplatsen i kraft till slutet av den grundläggande utbildningen på villkor att skolgången fortsätter utan avbrott. Grankulla granskar regelbundet elevernas hemkommun enligt befolkningsregistret, bland annat innan läsåret börjar.

Om eleven går miste om sin rätt till en elevplats på grund av att elevens hemort har ändrats till något annat än Grankulla så är eleven skyldig att ansöka om elevplats via den sekundära elevantagningen om hen också i fortsättningen vill gå i skola i Grankulla. Elevplatsen beviljas till elever som har deltagit i undervisningen i Grankulla. Beslutet är i kraft på samma sätt som för andra former av intagning via den sekundära elevantagningen, det vill säga till slutet av den grundläggande utbildningen på villkor att skolgången fortsätter utan avbrott.

Elever som är bosatta i en annan kommun ersätts inte för skolresor, det vill säga vårdnadshavarna eller elevens boendekommun ska stå för kostnaderna för skolresorna.

De elever som ansöker om en plats till årskurserna 1 och 7 via den sekundära elevantagningen väljs utifrån en fastställd prioriteringsordning i elevantagningen, under förutsättning att det finns lediga elevplatser.

Principerna för den sekundära elevantagningen ska i tillämpliga delar iakttas också då elever ansöker om en elevplats mitt under skolgången, det vill säga elever som söker plats i andra årskurser än årskurs 1 eller årskurs 7, under förutsättning att det finns lediga elevplatser i den aktuella årskursen.

Högstadierna i Grankulla behöver elever som är bosatta i en annan kommun för att skolorna ska kunna anordna undervisning på bästa möjliga sätt. Den optimala storleken på högstadier är cirka 300–400 elever. Under årens lopp har 30–60 procent av eleverna kommit från andra kommuner beroende på hur många Grankullabarn som söker sig till skolan. Skolor som har flera ämneslärare i samma ämne har bättre möjligheter att utveckla verksamheten och undervisningen. Samarbetet mellan lärarna är viktigt för att säkerställa att eleverna får en så bra utbildning som möjligt. När det finns färre ämneslärare (på grund av färre elevantal) finns risken att kvaliteten på undervisningen sjunker. Färre elever betyder också en mindre budget för att utveckla skolan. Utgångspunkten är att inte ta emot fler elever till skolan än vad det finns plats för. Det är möjligt att minska på elevantalet i skolorna årskursvis men då förlorar skolorna också pengar som är ämnade för utveckling av skolans verksamhet.

Eftersom vi har granskat kriterierna för elevantagningen från andra kommuner för mindre än ett år sedan och de har visat sig fungerande är det inte befogat att ändra på kriterierna i det här skedet.

Revisionsutskottet föreslår en utredning om varför elever som bor i Grankulla ansöker till gymnasier i andra kommuner. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 19)

Vi har bött studiehandledarna för årskurserna 7–9 i Grankulla att ange eventuella orsaker till att elever från Grankulla söker sig till gymnasier utanför staden. Enligt studiehandledarna ansöker enstaka elever om en plats i andra kommuner på grund av att familjen flyttar. En del har syskon som går i en skola utanför hemkommunen och som rekommenderar samma skola. Precis som utvärderingsberättelsen presenterar är en av orsakerna till att ansöka om en plats utanför Grankulla de specialiseringslinjer som finns i andra gymnasier, såsom musik-, idrotts-, IB- och bildkonstlinjen eller matematisk-naturvetenskapliga linjen. Det finns också sociala orsaker till att man söker sig annanstans: tillsammans med en kompis eller för att komma undan den bekanta gemenskapen och lära känna nya människor. Även föräldrarnas åsikter och värderingar kan påverka beslutet. Erfarenheter av mobbning kan likaså driva elever till att söka sig annanstans.

Den fungerande kollektivtrafiken i huvudstadsregionen gör det också möjligt att söka sig till gymnasier utanför den egna kommunen, till exempel till Esbo och Helsingfors. En del av Grankullaeleverna har en målorienterad hobby som kräver resande och då ansöker eleven om en plats i ett gymnasium som ligger nära hobbyn så att resan kan minimeras.

Studiehandledarna framför också den orsaken till att söka sig bort från Grankulla att då eleverna i framförallt årskurs 9 får bekanta sig med skolor utanför den egna kommunen verkar deras lokaler mer lockande. Till exempel i Kasavuoren koulukeskus upplever en del av de elever som går ut skolan att de saknar omväxling och vill därför inte fortsätta i gymnasiet i samma skolcentrum tillsammans med högklasseslever.

Elever söker sig däremot till gymnasierna i Grankulla för att de ligger nära och för att bekanta har berättat om den goda sammanhållningen i gymnasierna, kvaliteten på undervisningen och lärarnas kompetens. För många är vännerna en viktig orsak till att söka sig till gymnasierna i Grankulla och att stället och gemenskapen är bekanta från förr. Businesslinjen i Kauniaisten lukio lockar också sökare.

Eftersom Gymnasiet Grankulla samskola är ett av de bästa svenskspråkiga gymnasierna i landet och också Kauniaisten lukio har ett högt antagningsmedeltal är hindret för en Grankullaelev för att komma in ofta lågt medeltal. Elever med lågt medeltal anger inte Grankulla som sitt första alternativ eftersom de vet att deras medeltal inte är tillräckligt högt för att komma in. I gymnasierna kommer också så att säga väggen emot när det gäller antalet studerande, lokalerna räcker inte till för alla.

Studiehandledarna nämner däremot också att för en del av Grankullaeleverna är antagningsmedeltalen i gymnasierna i Grankulla för låga och de upplever att andra gymnasier i huvudstadsregionen med högre medeltal har mer att erbjuda. De här eleverna har själva högt medeltal och de kommer in på de gymnasier som de vill till.

Gymnasiernas höga antagningsmedeltal är betydande för attraktionskraften och ett tecken på hög nivå, vilket det är värt att hålla fast vid. Vi ska inte se det som ett problem att de ungdomar i Grankulla som inte har tillräckligt högt medeltal söker sig till gymnasier annanstans. Många ungdomar från till exempel Esbo och Helsingfors söker sig till gymnasierna i Grankulla, vilket är naturligt med tanke på Grankullas centrala läge. I stället för att se på saken som ett problem borde vi fokusera på hur vi ska kunna garantera att gymnasieundervisningen i Grankulla också i framtiden är högklassig och eftersträvsvärd.

Revisionsutskottet frågar hur staden säkerställer en god gymnasieutbildning i Grankulla i framtiden då ekonomin dras åt? (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 19)

För att garantera en god och högklassig gymnasieundervisning är det centralt att stärka attraktionskraften hos gymnasieutbildningen som en allmänbildande utbildningsform som ger behörighet att studera vidare vid

en högskola. Därför lönar det sig att göra samarbetet mellan högskolor och gymnasier i Grankulla ännu tätare. Studieorienterade gymnasieelever kunde avlägga grundkurser och språkkurser vid universitetet redan under gymnasiestudierna. Det här skulle göra det smidigare att ta sig från studierna på andra stadiet till studier på högskolenivå, vilket är ett av de centrala målen för gymnasiereformen (GLP 2021). Målsättningen för gymnasiereformen är också att bättre svara på samhällets kunskapsbehov såsom högskolornas och arbetslivets krav.

Genom att öka samarbetet mellan Kauniaisten lukio och Gymnasiet Grankulla samskola, till exempel genom gemensamma kurser, kunde även små språkgrupper vara möjliga. Sådan samverkan kunde möjliggöra olika specialmoduler i till exempel naturvetenskapliga och humanistiska ämnen. Det här skulle bättre än tidigare främja ordnandet av bredare kursinnehåll och ämnesövergripande studier samt gynna utvecklingen av studerandenas ämnesövergripande kompetens i enlighet med målsättningarna i gymnasiets läroplan (GLP 2021). Ett gemensamt gymnasiecampus skulle befrämja samarbetet. Motsvarande lösningar har visat sig lyckade i bland annat Vasa.

Specialkunskaper hos gymnasielärarna kunde utnyttjas om de hade undervisning både på den svensk- och finskspråkiga sidan. Det skulle vara progressivt att staden hade lärare som kunde undervisa på de båda inhemska språken. Det är också viktigt att satsa på lärarnas arbetshälsa så att lärarna vill stanna i gymnasier i Grankulla och så att vi kan locka och rekrytera fler kompetenta lärare vid behov.

Att främja gymnasiestuderandenas välmående, stärka studerandefokus och samtidigt studiemotivationen samt öka meningsfullheten i studierna är centrala mål för att garantera kvalitativ gymnasieundervisning. Vi kan främja de här målen genom att satsa på välmåendeundervisning, studiehandledning och stöd.

Gymnasierna har egna program för utsläppsminskning och skolorna har förbundit sig att genomföra åtgärderna i programmen som en del av Grankullas mål att bli en klimatneutral stad. Med åtgärderna främjar vi hållbar utveckling och också hållbar cirkulär ekonomi, till exempel genom leasinglösningar och återvinning av maskiner. Då ekonomin stramas åt och till exempel elpriset stiger är det viktigt att fästa uppmärksamhet vid val som påverkar vardagen alla dagar, det vill säga val som minskar på fastigheternas energiförbrukning, främjar resurssmart verksamhet och ökar förnybara energiformer.

För att sammanfatta det hela, även när ekonomin stramas åt garanterar vi kvalitativ gymnasieundervisning då vi satsar på studerandenas och undervisningspersonalens välmående samt studiehandledning och stöd, ökar samarbetet och samverkan mellan gymnasier och håller fast vid de överenskomna sparåtgärderna för att främja både hållbar ekonomi och hållbar utveckling.

Bemötande av svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik

Nedan behandlas de observationer i utvärderingsberättelsen för år 2021 som gäller småbarnspedagogiken och utbildningen och svaras på de punkter som revisionsnämnden lagt fram. Utlåtandet gäller både den finskspråkiga och svenskspråkiga småbarnspedagogiken och utbildningen.

Planeringen av det nya daghemmet (före detta Villa Anemone) fortsatte under året och förbättrar över tid tillgången på daghemsplatser. Daghemsklustret på Kasabergsvägen kompletterades i augusti med privata engelska daghemmet Pilke.

Revisionsutskottet anser att daghemmen bör finnas i olika delar av Grankulla. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Den nya enheten för småbarnspedagogik, Daghemmet Ekkulla (tidigare Villa Anemone) inleder sin verksamhet år 2023. Den kommer förutom att förbättra tillgången till platser inom småbarnspedagogik även betjäna den norra delen av Grankulla bättre än tidigare. I och med goda trafikförbindelser betjänar den bäst de familjer som rör sig vid Gamla Åbovägen.

Efter att Daghemmet Ekkulla har inlett sin verksamhet är utbudet av platser inom småbarnspedagogik geografiskt mer täckande än förr. Särskilt lång väg till småbarnspedagogiken har de familjer som bor i östra delen av Grankulla, t.ex. Juusvägen.

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen flyttas till Granhultsskolan och ett tvåårigt förskoleförsök påbörjas på Sansinpellon päiväkoti.

Revisionsutskottet hoppas att resultaten dokumenteras och presenteras för beslutsfattare. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Då utvärderingar färdigställs, kommer även beslutsfattarna att informeras om dem.

Revisionsutskottet konstaterar att antalet elever och kriterierna för urval av elever bosatta i andra kommuner bör ses över. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 17)

Revisionsutskottet konstaterar i utvärderingsberättelsen att cirka 20–30 procent av eleverna i grundskolorna i Grankulla kommer från andra kommuner. I Mäntymäen koulu kommer cirka 6 procent av eleverna från andra kommuner och i Kasavuoren koulu cirka 37 procent. I Granhultsskolan kommer cirka 7 procent av eleverna från andra kommuner och i Hagelstamska skolan cirka 39 procent (situationen 22.8.2022). Över en tredjedel (36 procent) av utsocknes eleverna i högklasserna kommer från Esbo.

I enlighet med lagen om grundläggande utbildning (28 §) kan en läropliktig elev också ansöka om inträde till en skola i någon annan kommun än hemkommunen. Utbildningsanordnaren har rätt att få hemkommunersättning när en elev fullgör sin läroplikt inom förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen i en annan kommun än hemkommunen. Vid sådan sekundär elevantagning bestämmer utbildningsanordnaren grunderna för elevantagningen. Enligt lagen ska alla sökandena behandlas jämställt.

Utskotten för utbildning och småbarnspedagogik i Grankulla fastslår läsårsvis det maximala antalet för elevantagningen. Utsocknes elever som har fått en elevplats i Grankulla enligt ett separat beslut om sekundär elevantagning kan gå i skola i Grankulla. Nya elever kan antas till den grundläggande utbildningen genom den sekundära elevantagningen endast om det fastställda maximala antalet inte överskrids. Läropliktiga elever bosatta i Grankulla garanteras alltid en plats inom den grundläggande utbildningen i Grankulla, även då maximiantalet elever har överskridits.

Kriterierna för elevantagningen från andra kommuner granskades senast på hösten 2021 när det gjordes uppdateringar i elevantagningen till den grundläggande utbildningen. Finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik (SOVV) godkände uppdateringarna på sitt sammanträde 28.10.2021 (§ 77) och svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik (SUUS) på sitt sammanträde 4.11.2021 (§ 69).

Behandlingen av ärendet för SOVV:s del kan läsas på adressen:

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021156-8> och för

SUUS:s del på adressen:

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021157-7>

När en elev har fått en plats via den sekundära elevantagningen är rätten till elevplatsen i kraft till slutet av den grundläggande utbildningen på villkor att skolgången fortsätter utan avbrott. Grankulla granskar regelbundet elevernas hemkommun enligt befolkningsregistret, bland annat innan läsåret börjar.

Om eleven går miste om sin rätt till en elevplats på grund av att elevens hemort har ändrats till något annat än Grankulla, är eleven skyldig att ansöka om elevplats via den sekundära elevantagningen om hen också i fortsättningen vill gå i skola i Grankulla. Elevplatsen beviljas till elever som har deltagit i undervisningen i Grankulla. Beslutet är i kraft på samma sätt som för andra former av intagning via den sekundära elevantagningen, det vill säga till slutet av den grundläggande utbildningen på villkor att skolgången fortsätter utan avbrott.

Elever som är bosatta i en annan kommun ersätts inte för skolresor, det vill säga vårdnadshavarna eller elevens boendekommun ska stå för kostnaderna för skolresorna.

De elever som ansöker om en plats till årskurserna 1 och 7 via den sekundära elevantagningen väljs utifrån en fastställd prioritetsordning, under förutsättning att det finns lediga elevplatser.

Principerna för den sekundära elevantagningen ska i tillämpliga delar iakttas också då elever ansöker om en elevplats mitt under skolgången, det vill säga elever som söker plats i andra årskurser än årskurs 1 eller årskurs 7, under förutsättning att det finns lediga elevplatser i den aktuella årskursen.

Skolorna med årskurserna 7-9 i Grankulla behöver elever, som är bosatta i andra kommuner, för att kunna förverkliga sin undervisning på ett möjligast optimalt sätt. Den optimala storleken för skolor med högklasser är 300-400 elever. Under årens lopp har andelen elever som är bosatta i andra kommuner och fått plats i Grankulla varit mellan 30 % och 60 %. Antalet har varit sammankopplat med hur många i Grankulla bosatta barn som har sökt sig till skolorna. Skolor som har flera ämneslärare i samma ämne har bättre möjligheter att utveckla verksamheten och undervisningen. Samarbetet mellan lärarna är viktigt för att säkerställa att eleverna får en så bra utbildning som möjligt. När det finns färre ämneslärare (på grund av färre elevantal) finns risken att kvaliteten på undervisningen sjunker. Färre elever betyder också en mindre budget för att utveckla skolan. Utgångspunkten är att inte ta emot fler elever till skolan än vad det finns plats för. Det är möjligt att minska på elevantalet i skolorna årskursvis men då förlorar skolorna också pengar som är ämnade för utveckling av skolans verksamhet.

Eftersom kriterierna för elevantagningen från andra kommuner har granskats för mindre än ett år sedan och de har visat sig fungerande är det inte befogat att ändra på kriterierna i det här skedet. Den nytta som elever från andra kommuner skapar för utbildningen i Grankulla nämns också ovan.

Revisionsutskottet föreslår en utredning om varför elever som bor i Grankulla ansöker till gymnasier i andra kommuner. (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 19)

Vi har bett studiehandledarna för årskurserna 7–9 i Grankulla att ange eventuella orsaker till att elever från Grankulla söker sig till gymnasier utanför staden. Enligt studiehandledarna ansöker enstaka elever om en plats i andra kommuner på grund av att familjen flyttar. En del har syskon som går i en skola utanför hemkommunen och som rekommenderar samma skola. Precis som utvärderingsberättelsen presenterar är en av orsakerna till att ansöka om en plats utanför Grankulla de specialiseringslinjer som finns i andra gymnasier, såsom musik-, idrotts-, IB- och bildkonstlinjen eller matematisk-naturvetenskapliga linjen. Det finns också sociala orsaker till att man söker sig annanstans: tillsammans med en kompis eller för att komma undan den bekanta gemenskapen och lära känna nya människor. Även föräldrarnas åsikter och värderingar kan påverka beslutet. Erfarenheter av mobbning kan likaså driva elever till att söka sig annanstans.

Den fungerande kollektivtrafiken i huvudstadsregionen gör det också möjligt att söka sig till gymnasier utanför den egna kommunen, till exempel till Esbo och Helsingfors. En del av Grankullaeleverna har en målorienterad hobby som kräver resande och då ansöker eleven om en plats i ett gymnasium som ligger nära hobbyn så att resetiden kan minimeras.

Studiehandledarna framför också den orsaken till att söka sig bort från Grankulla att då eleverna i framförallt årskurs 9 får bekanta sig med skolor utanför den egna kommunen verkar deras lokaler mer lockande. Till exempel i Kasavuoren koulukeskus upplever en del av de elever som går ut skolan att de saknar omväxling och vill därför inte fortsätta i gymnasiet i samma skolcentrum tillsammans med högklassielever.

Elever söker sig däremot till gymnasierna i Grankulla för att de ligger nära och för att bekanta har berättat om den goda sammanhållningen i gymnasierna, kvaliteten på undervisningen och lärarnas kompetens. För många är vännerna en viktig orsak till att söka sig till gymnasierna i Grankulla och att stället och gemenskapen är bekanta från förr. Businesslinjen i Kauniaisten lukio lockar också sökare.

Eftersom Gymnasiet Grankulla samskola är ett av de bästa svenskspråkiga gymnasierna i landet och också Kauniaisten lukio har ett högt antagningsmedeltal är hindret för en Grankullaelev för att komma in ofta lågt medeltal. Elever med lågt medeltal anger inte Grankulla som sitt första alternativ eftersom de vet att deras medeltal inte är tillräckligt högt för att komma in. I gymnasierna kommer också så att säga väggen emot när det gäller antalet studerande, lokalerna räcker inte till för alla.

Studiehandledarna nämner däremot också att för en del av Grankullaeleverna är antagningsmedeltalen i gymnasierna i Grankulla för låga och de upplever att andra gymnasier i huvudstadsregionen med högre medeltal har mer att erbjuda. De här eleverna har själva högt medeltal och de kommer in på de gymnasier som de vill till.

Gymnasiernas höga antagningsmedeltal är betydande för attraktionskraften och ett tecken på hög nivå, vilket det är värt att hålla fast vid. Vi ska inte se det som ett problem att de ungdomar i Grankulla som inte har tillräckligt högt medeltal söker sig till gymnasier annanstans. Många ungdomar från till exempel Esbo och Helsingfors söker sig till gymnasierna i Grankulla, vilket är naturligt med tanke på Grankullas centrala läge. I stället för att se på saken som ett problem borde vi fokusera på hur vi ska kunna garantera att gymnasieundervisningen i Grankulla också i framtiden är högklassig och eftersträfvärd.

Revisionsutskottet frågar hur staden säkerställer en god gymnasieutbildning i Grankulla i framtiden då ekonomin dras åt? (Utdrag ur utvärderingsberättelsen, s. 19)

För att garantera en god och högklassig gymnasieundervisning är det centralt att stärka attraktionskraften hos gymnasieutbildningen som en allmänbildande utbildningsform som ger behörighet att studera vidare vid en högskola. Därför lönar det sig att göra samarbetet mellan högskolor och gymnasierna i Grankulla ännu tätare. Studieorienterade gymnasieelever kunde avlägga grundkurser och språkkurser vid universitetet redan under gymnasiestudierna. Det här skulle göra det smidigare att ta sig från studierna på andra stadiet till studier på högskolenivå, vilket är ett av de centrala målen för gymnasireformen (GLP 2021). Målsättningen för gymnasireformen är också att bättre svara på samhällets kunskapsbehov såsom högskolornas och arbetslivets krav.

Genom att öka samarbetet mellan Kauniaisten lukio och Gymnasiet Grankulla samskola, till exempel genom gemensamma kurser, kunde även små språkgrupper vara möjliga. Sådan samverkan kunde möjliggöra olika specialmoduler i till exempel naturvetenskapliga och humanistiska ämnen. Det här skulle bättre än tidigare främja ordnandet av bredare kursinnehåll och ämnesövergripande studier samt gynna utvecklingen av studerandenas ämnesövergripande kompetens i enlighet med målsättningarna i gymnasiets läroplan (GLP 2021). Ett gemensamt gymnasiecampus skulle befrämja samarbetet. Motsvarande lösningar har visat sig lyckade i bland annat Vasa.

Specialkunskaper hos gymnasielärarna kunde utnyttjas om de hade undervisning både på den svensk- och finskspråkiga sidan. Det skulle vara progressivt att staden hade lärare som kunde undervisa på de båda inhemska språken. Det är också viktigt att satsa på lärarnas arbetshälsa så att lärarna vill stanna i gymnasiet och så att vi kan locka och rekrytera fler kompetenta lärare vid behov.

Att främja gymnasiestuderandenas välmående, stärka studerandefokus och samtidigt studiemotivationen samt öka meningsfullheten i studierna är centrala mål för att garantera kvalitativ gymnasieundervisning. Vi kan främja de här målen genom att satsa på välmåendeundervisning, studiehandledning och stöd.

Gymnasierna har egna program för utsläppsminskning och skolorna har förbundit sig att genomföra åtgärderna i programmen som en del av Grankullas mål att bli en klimatneutral stad. Med åtgärderna främjar vi hållbar utveckling och också hållbar cirkulär ekonomi, till exempel genom leasinglösningar och återvinning av maskiner. Då ekonomin stramas åt och till exempel elpriset stiger är det viktigt att fästa uppmärksamhet vid val som påverkar vardagen alla dagar, det vill säga val som minskar på fastigheternas energiförbrukning, främjar resurssmart verksamhet och ökar förnybara energiformer.

För att sammanfatta det hela: även när ekonomin stramas åt garanterar vi kvalitativ gymnasieundervisning då vi satsar på studerandenas och undervisningspersonalens välmående samt studiehandledning och stöd, ökar samarbetet och samverkan mellan gymnasierna och håller fast vid de överenskomna sparåtgärderna för att främja både hållbar ekonomi och hållbar utveckling.

Kultur- och fritidsutskottets bemötande

Till utskottet ställs inte i sig direkta frågor. Revisionsutskottet hoppas dock på en förklaring av vilka åtgärder som vidtagits och vilka resultat som uppnåtts i anslutning till stadens strategi, i synnerhet punkten öppen och experimentvillig som ingår i Smart ekonomi, verksamhet och samarbete i Grankulla, där det har antecknas att experimentkulturen inom bildningen vidareutvecklas.

I verksamheten under kultur- och fritidsutskottet har gjorts bl.a. det följande:

Medborgarinstitutet:

- För vårterminen 2021 hade både personalen och studeranden övat på övergången till distansundervisning på grund av coronapandemin.
- Ett eget Zoom-applikationspaket anskaffades till medborgarinstitutet från IlonaIT för distansundervisning.
- Kraftiga datorer och lampor anskaffades till medborgarinstitutet för streaming i distansundervisning.
- Soldatrummet i Petra omvandlades till en streamingstudio för läsåret 2021–2022.
- Trädgårdskurser visade sig vara extremt populära under coronapandemin, så kurserna lades till.
- Då simhallen stängdes våren 2021 på grund av coronarestriktionerna ändrades vattengymnastik till torr vattengymnastik som kan utföras på distans.
- Distansundervisning utökades i höstens kursprogram 2021. Distansundervisning utökades inte på grund av coronarestriktioner.
- Medborgarinstitutet deltar i projektet Osaava tillsammans med Omnia, Esbos arbetarinstitut och Kyrksläotts medborgarinstitut. Projektet fortsätter under 2022 och syftet är att utveckla lärarnas digikunskaper.
- Medborgarinstitutet deltar i projektet Digilingua tillsammans med andra kommunala medborgarinstitut i huvudstadsregionen. Projektet fortsätter under 2022 och har som mål att utveckla språklärarnas kunskaper i distansundervisning. Projektets utvecklingsarbete kan även användas i andra ämnesgrupper.

Biblioteket:

- Handledning i att använda digitala hälsotjänster som Maisa.fi, som är Apottis användargränssnitt, påbörjades.
- Bibliotekets lyssnarcirkel inledde sin verksamhet.
- Klimatfrågor lades till som ett fokusområde i bibliotekets nya kommunikationsprogram.
- Bibliotekets trädgårdsexperiment, som tar fram klimattemat, startade.
- Läsecirklar med fokus på klimat anordnades för kunder.
- Hemservice utfördes i mån av möjlighet med elcykel.
- Videor om pausgymnastik gjordes tillsammans med Anna Markelin.
- En anställd som arbetar med stöd påbörjade på biblioteket.
- I projektet Tasa-arvoisemman kirjaston puolesta (för ett mer jämställt bibliotek) genomfördes könsnormsorientering och könsneutrala toaletter togs i bruk.

Allmänna förvaltningens bemötande

4. 4 Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts

Revisionsutskottet hoppas på tydligt fastställande av mål på årsnivå och tydlig rapportering om hur de uppfylls. Revisionsutskottet rekommenderar fortfarande att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan också med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.

Grankulla stads strategi 2018–2022 innehåller en stor mängd mål ur vilka olika åtgärder har härletts för olika år. Antalet mål har inte legat på en realistisk nivå och därför har staden i beredningen av den nya strategin som upprättats för åren 2023–2030 försökt medvetet minska antalet mål. Fördelningen av mål för hela strategiperioden var också en av utgångspunkterna för strategiberedningen. I båda de ovan nämnda målen togs steg i rätt riktning.

Med fokus på invånarna

Uppdateringen av Grankullas tvåspråkighetsprogram har vidare uppskjutits till 2022 och programmet har inte implementerats. Hur språkbarometerns resultat utnyttjas har inte rapporterats i bokslutet. Språkutbildningar har ordnats och utbudet har ökats men antalet språkkurser och deltagare har inte redovisats i bokslutet på det sätt som budgeten förutsätter.

Uppdateringen av Grankullas tvåspråkighetsprogram uppskjöts tills stadens nya strategi och de strategiska riktlinjerna för stadens tvåspråkighet och möjliga andra språk i den skulle bli klara. De positiva resultaten i språkbarometern för Grankulla används också i tvåspråkighetsprogrammet. Uppdateringen av tvåspråkighetsprogrammet kommer att behandlas av förtroendevalda under hösten 2022.

Språkutbildningen för personalen som staden anordnar rapporteras i delårsrapporten 2022 och senare i bokslutet på en mer detaljerad nivå.

Mättningsresultaten av konsumtionen av skolmat per elev har inte rapporterats. Därför är det inte möjligt att bedöma om konsumtionen motsvarar nationella rekommendationer som är målet.

Matsvinnet mäts och läsårets tema för matkommittéerna är att minska matsvinnet i samarbete med skolorna. Mätningarna har utökats och utvecklats för att få mer tillförlitlig information om matbeteende i fortsättningen.

Sund kommunekonomi

Det strukturella kumulativa resultatet under fullmäktigeperioden visade ett underskott år 2021. Målet var att 4 av 5 indikatorer skulle visa grönt. Detta var inte utfallet. Utfallet var att 2 av 5 visade grönt.

Enligt nuvarande prognoser kommer betydligt bättre resultat att uppnås i ekonomiska indikatorerna för år 2022.